

Folketingets Social-,
Indenrigs- og Børneudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sm@sm.dk
www.socialministeriet.dk

Sagsnr.
2018 - 6625

Doknr.
643677

Dato
17-12-2018

Folketingets Social-, Indenrigs- og Børneudvalg har d. 5. december 2018 stillet følgende spørgsmål nr. 139 (alm. del) til børne- og socialministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 139:

"Vil ministeren kommentere henvendelserne fra Henriette Spengler af 7. november og 14. november 2018, jf. SOU alm. del – bilag 47 og 54, og vil ministeren i den forbindelse redegøre for, hvorvidt hun er indstillet på at indføre lovhjemmel til, at en handlekommune på bosteder og lign. kan tillade aflåsning af skabe og skuffer hos eksempelvis udviklingshæmmede borgere, når dette vurderes at være gavnligt for den enkelte i afgrænsede perioder?"

Svar:

Jeg vil starte med at sige, at dette er et meget svært område, fordi det handler om at skabe den rette balance mellem på den ene side hensynet til borgerens selvbestemmelsesret og på den anden side plejepersonalets pligt til at drage omsorg for borgeren. Det er en rigtig svær balance, og derfor skal vi hele tiden fra politisk side forsøge at finde den rigtige måde at skrue reglerne sammen på, så de kan sikre denne balance.

Når en voksen borger med handicap bor på botilbud, betragtes borgerens værelse som borgerens eget hjem. Borgeren har derfor som udgangspunkt ret til at bestemme over sine ting i værelset. Hvis personalet på botilbuddet låser lågen til borgerens tøjskab, vil der derfor være tale om et indgreb i borgerens selvbestemmelsesret, og sådanne indgreb kan kun foretages, hvis der er hjemmel til det i servicelovens magtanvendelsesregler.

Udgangspunktet for servicelovens magtanvendelsesregler er, at plejepersonalet så vidt muligt altid skal løse uhensigtsmæssige situationer med en socialpædagogisk indsats. Servicelovens kapitel 24 indeholder så hjemmel til, at der, som sidste udvej, kan foretages en række bestemte indgreb i borgerens selvbestemmelsesret. Disse indgreb går hovedsageligt ud på at beskytte borgeren mod personskade. Aflåsning af låger til tøjskabe er ikke et af de indgreb, der er hjemmel til. De konkrete problemer, som Henriette Spengler oplyser, at hendes søn har, skal derfor løses med socialpædagogiske indsatser af personalet.

Jeg kan godt forstå, at man som pårørende kan synes, at reglerne er strenge. Ikke desto mindre er der tale om regler, der er skabt for at beskytte borgernes ret til privatliv og selvbestemmelse.

Som udvalget ved, forhandlede ældreministeren og jeg tidligere på året med Folketingets partier om at ændre magtanvendelsesreglerne, hvilket resulterede

i to politiske aftaler, som blev indgået den 31. august 2018 mellem alle Folketingspartier på nær Enhedslisten. Under disse forhandlinger var der et stort fokus på beskyttelse af borgernes retssikkerhed, og der blev udvist tilbageholdenhed med at give kommunerne hjemmel til at foretage indgreb i borgernes selvbestemmelsesret. Problematikken om aflåsning af skabslåger var hverken en del af forhandlingerne, de politiske aftaler eller det lovforslag, som skal udmønte aftalerne, og som skal fremsættes til februar.

Jeg er af den klare opfattelse, at indførelse af en hjemmel, som den Henriette Spengler foreslår, vil være at gå for vidt i forhold til at lade kommunerne gribe ind i borgernes grundlovssikrede ejendomsret. For selvom der er tale om borgere med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, så er der stadig tale om voksne mennesker, der har rettigheder, som vi som politikere bør respektere. Og jeg synes, at vi har fundet den helt rigtige balance i de aftaler om magtanvendelse, som blev indgået i august.

Med venlig hilsen
Mai Mercado